

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/42/2020
Identifikačné číslo spisu:	1215223272
Dátum vydania rozhodnutia:	18.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1215223272.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu D. A., bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Andrejom Struhárom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, proti žalovanému SATUR TRAVEL a. s., so sídlom v Bratislave, Miletičova 1, IČO 35 787 201, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Melničák a Semančíková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Miletičova 1, o zaplatenie 3.917,00 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16C/398/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. apríla 2018 sp. zn. 10Co/46/2017, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 11. apríla 2018 sp. zn. 10Co/46/2017 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 14. októbra 2016 č. k. 16C/398/2015-117 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.917 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.917 eur od 24. marca 2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1, § 5, § 6, § 8 ods. 1 písm. d/, f/, g/ zákona č. 281/2001 Z. z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o CK“), § 741a, § 741b ods. 1, § 741i ods. 1, § 741k ods. 1, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“), § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. a dôvodil tým, že žalovaný v konaní nepredložil žiadny relevantný dôkaz preukazujúci riadne splnenie povinnosti, ku ktorej sa zaviazal v zmluve o obstaraní zájazdu, resp. porušenie povinností žalobcu, ktorý mal podľa tvrdení žalovaného postupovať v rozpore s jeho inštrukciami, keď dôkazné bremeno tvrdení preukazujúcich nedôvodnosť žalobcom uplatneného nároku bolo na žalovanom. Na základe zmluvy o obstaraní zájazdu sa obstarávateľ (cestovná kancelária) zaväzuje, že objednávateľovi obstará vopred ponúkanú kombináciu služieb cestovného ruchu (zájazd) a objednávateľ sa zaväzuje, že zaplatí dohodnutú cenu. Je tak zrejmé, že právna úprava predpokladá, že zmluvu uzavrie objednávateľ v prospech niekoho iného. V takomto prípade oprávnenými osobami na samotné plnenie sú osoby, v prospech ktorých objednávateľ zmluvu

uzavrel. Spornou zostala medzi stranami skutočnosť týkajúca sa dojednaného a poskytnutého ubytovania a stravovacích služieb. Zo zmluvy o obstaraní zájazdu č. XXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu dňa 20. októbra 2014 jednoznačne vyplýva, že žalovaný sa v zmluve zaviazal obstaráť zájazd do Mexika, oblasť CANCUN, s ubytovaním v GRAND OASIS CANCUN v termíne od 27. decembra 2014 do 10. januára 2015, leteckou dopravou, na 15 dní a medzi objednané služby patrilo ubytovanie: 3 x dvojlôžková izba a stravovanie all inclusive. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca spolu s ďalším piatimi cestujúcimi po príchode na miesto pobytu zistil, že ubytovanie, ako aj stravovacie služby, ktoré si dojednal so žalovaným v uvedenej zmluve, nekorešpondujú s údajmi uvedenými v ubytovacom poukaze (voucher). Rezervácia bola urobená cestovnou kanceláriou na zariadenie OASIS CANCUN, ktorá má obmedzenú službu all inclusive. Z výpovedí svedkýň, ktoré boli v čase, keď žalobca kupoval u žalovaného predmetný zájazd, zamestnané, vyplynulo, že vychádzali z toho, že medzi zariadením GRAND OASIS CANCUN a OASIS CANCUN rozdiel nie je. Tento rozdiel je však podľa názoru súdu zrejmý, a to z písomného záznamu vyhotoveného delegátkou na mieste pobytu zo dňa 04. januára 2015, aj z popisu predmetného zariadenia predloženého žalobcom (č. I. 65 spisu). Z uvedeného je zrejmé, že ide o dve rozdielne ponuky. K tvrdeniam žalovaného, že nároky z vadne poskytnutého plnenia si mali uplatňovať jednotliví cestujúci samostatne uviedol, že podľa § 5 zákona o CK je objednávateľ osoba, ktorá uzatvorí s cestovnou kanceláriou zmluvu o zájazde, ako aj osoba, v ktorej prospech sa zmluva o zájazde uzatvorila. Žalobca síce predložil dohodu o postúpení nárokov až po podaní žaloby na súd, avšak nároku na náhradu škody sa môže domáhať iba žalobca aj za ostatných cestujúcich. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný zodpovedá za škodu vzniknutú žalobcovi, ktorý bol nútený pre porušenie zmluvných podmienok žalovaným vynaložiť vlastné finančné prostriedky na zabezpečenie takej úrovne ubytovacích a stravovacích služieb, aké si u žalovaného objednal, zaplatil, ktoré mu ale v dôsledku porušenia povinnosti žalovaným poskytnuté neboli. Žalovanému uložil aj sankciu v dôsledku nesplnenia povinnosti riadne a včas v podobe úrokov z omeškania. Úrok z omeškania priznal žalobcovi v zákonnej výške od 24. marca 2015, t. j. odo dňa nasledujúceho po márnom uplynutí lehoty na plnenie uvedenej v žalobcovom pokuse o mimosúdne vyriešenie sporu.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 11. apríla 2018 č. k. 10Co/46/2017-147 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. V súvislosti so zmluvou o obstaraní zájazdu okrem právnej úpravy v ustanovení § 741a a nasl. OZ treba pri aplikácii na vzťahy vznikajúce pri obstaraní zájazdu zobrať do úvahy nielen ďalšiu vnútroštátnu právnu úpravu (§ 52a nasl. OZ, zákon o CK), ale aj komunitárnu právnu úpravu obsiahnutú v Smernici Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb, ktorá bola do vnútroštátnej právnej úpravy čiastočne transponovaná zákonom o CK. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi jeho nárok titulom náhrady škody a nie podľa ustanovenia § 741k OZ, pretože prvoinštančný súd správne aplikoval na predmetnú vec uvedené ustanovenie zákona a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správne právne závery. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade vadného plnenia povinností, na ktoré sa cestovná kancelária v zmluve zaviazala, ustanovenie § 741k OZ ukladá cestovnej kancelárii urobiť také opatrenia, aby zájazd mohol pokračovať. Zákon v uvedenom ustanovení nerozlišuje, či opatrenia, ktoré cestovná kancelária uskutoční sú alebo nie sú takého charakteru, aby závadný stav bol odstránený do takej miery, že v plnom rozsahu bude zabezpečené ďalšie riadne a včasné plnenie všetkých povinností, na ktoré sa cestovná kancelária v zmluve zaviazala. Zákon jej v tejto časti ukladá iba povinnosť vykonať také opatrenia, ktoré umožnia objednávateľovi v zájazde pokračovať. V prípade, ak cestovná kancelária môže pre pokračovanie zájazdu zabezpečiť určité služby iba prostredníctvom služieb nižšej kvality, než sú uvedené v zmluve, je povinná vrátiť objednávateľovi rozdiel ceny medzi zmluvne dohodnutými službami a skutočne poskytnutými službami (zákon nepresne používa pojem „ponúkané služby“, hoci v štádiu realizácie zájazdu ide síce o služby, ktoré boli ponúkané, ale dôležité je to, že už sú zmluvne dohodnuté, potvrdené). Aj v takomto prípade treba spísať písomný záznam, aby existoval doklad pre uplatnenie napríklad zľavy z ceny, resp. vrátenie rozdielu. Ak cestovná kancelária nemôže zabezpečiť služby riadne a včas alebo ak objednávateľ nesúhlasí s poskytnutím služieb nižšej kvality, než sú uvedené v zmluve, je povinná bezodkladne vrátiť

objednávateľovi rozdiel ceny zájazdu. Z dôvodu, aby mohol žalobca a ostatní cestujúci pokračovať v zájazde, zabezpečili si ubytovanie v zmysle zmluvy o obstaraní zájazdu, ktoré ale musel žalobca zaplatiť z vlastných prostriedkov (č. 1. 12 spisu), z dôvodu ktorého je žalovaný povinný vrátiť žalobcovi cenu, ktorú vynaložil za poskytnutú službu, ktorá predstavuje žalovanú sumu, keďže mu žalovaný ponúkanú službu neposkytol. K odvolacej námietke žalovaného o tom, že písomný záznam, ktorý bol spísaný v mieste pobytu, podpísala iba jedna osoba, jeden cestujúci, odvolací súd uvádza, že túto považuje za irelevantnú (cestujúcich bolo celkom šesť, jedna osoba bola z toho maloletá), keďže tento záznam bol spísaný v angličtine delegátkou inej zahraničnej cestovnej kancelárie (ITS Billa Reisen). Nebolo možné sa stotožniť ani s odvolacou výhradou žalovaného, že reklamáciu si uplatnil iba žalobca a nie aj ďalší cestujúci, pretože tak, ako to skonštatoval aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, objednávatelom zájazdu bol iba žalobca a iba on uzavrel so žalovaným predmetnú zmluvu o obstaraní zájazdu, keď ďalšie osoby uvedené v tejto zmluve boli označené ako cestujúci. Odvolací súd dodáva, že ustanovenie čl. 2 ods. 4 Smernice Rady 90/314/EHS, podľa ktorého sa na účely tejto smernice rozumie spotrebiteľom (smernica pracuje s týmto všeobecnejším pojmom, nie s termínom objednávatel) osoba, ktorá si kúpi alebo sa zaviazne, že si kúpi súbor služieb (hlavná zmluvná strana), alebo akákoľvek osoba, v zastúpení ktorej hlavná zmluvná strana odsúhlasuje predaj balíka služieb (ostatní príjemcovia). Žalovaný v odvolaní namietal, že napadnutý rozsudok nie je dostatočne odôvodnený, k čomu odvolací súd uvádza, že rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 220 CSP. V ňom dal súd prvej inštancie jasnú, presnú, kvalifikovanú odpoveď na argument žalovaného vzťahujúci sa k úspešnosti žalobcu, prečo vyhovel žalobe žalobcu. Okolnosti namietané žalovaným v odvolaní vo vzťahu k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou prvoinštančného súdu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého dôvodil s poukazom na § 420 písm. f/ CSP, § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti podložil dovolateľ absenciou riadneho odôvodnenia právneho titulu. Dovolateľ poukazuje na to, že vo veci súd prvej inštancie konštatuje, že nárok na náhradu škody je dôvodný, súd druhej inštancie konštatuje, že žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody považuje za dôvodný, súčasne odvolací súd konštatuje, že na základe uvedeného nie je možné vyvodzovať, že súdy posudzovali nárok žalobcu ako nárok na náhradu škody. Uvedené závery súdov sú nelogické, zmätočné a nepresvedčivé, o to viac, že takáto situácia vznikla vo vzťahu k základnej náležitosti súdneho rozhodnutia, t. j. zadefinovaniu právneho titulu, na základe ktorého súd priznal nárok na plnenie. Nie je zrejmé, ako je možné prijať a odôvodniť záver, že nárok z právneho titulu náhrady škody je dôvodný, hoci o uvedenom nároku súd nerozhodoval a pre jeho priznanie ani neskúmal existenciu podmienok. Dovolateľ taktiež poukazuje na absenciu odôvodnenia postavenia objednávatel'a. Odvolací súd na str. 13, bod 16. svojho rozhodnutia uvádza „... objednávatelom zájazdu bol iba žalobca a iba on uzavrel so žalovaným predmetnú zmluvu o obstaraní zájazdu, keď ďalšie osoby uvedené v tejto zmluve boli označené ako cestujúci ...“ Podľa dovolateľa odvolací súd svoj záver neodôvodnil vyčerpávajúcim spôsobom, najmä sa nevysporiadal s právnou úpravou § 5 zákona o CK, ktorý obsahuje definíciu objednávatel'a, pričom táto zákonná definícia objednávatel'a je odlišná od záveru odvolacieho súdu. Súd síce prejavil snahu odôvodniť svoj záver poukazom na smernicu Rady 90/314/EHS, ktorá však nie je prameňom práva a neobsahuje úpravu odlišnú od zákona. Preto je záver odvolacieho súdu podľa dovolateľa v tejto otázke arbitrárny a nepreskúmateľný. Dovolateľ upozornil taktiež na absenciu riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v súvislosti s otázkou nesplnenia zákonných povinností žalobcom spôsobom vyvolávajúcim zánik nárokov. Žalobca nerealizoval zákonný postup, ktorý je nevyhnutný pre uplatnenie akýchkoľvek nárokov v prípade chybné poskytnutej služby. Konkrétne sa jednalo o nespísanie písomného záznamu objednávatelom priamo na mieste a jeho nepredloženie k následnej reklamáci. Súd uvedenú skutočnosť považoval za bezvýznamnú, keď prijal záver, že povinnosť spísať písomný záznam má cestovná kancelária a za týmto účelom je povinná zabezpečiť účasť zástupcu, ktorý musí byť jej zamestnancom a ovládať slovenský jazyk, pričom tento názor odvolací súd neodôvodnil poukazom na žiadnu konkrétnu právnu úpravu. V súvislosti s namietaným dôvodom dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP podľa dovolateľa je nesprávne právne posúdenie, keď pri prípadnom porušení zmluvy o obstaraní zájazdu nie je možné uplatňovať nárok na náhradu škody v zmysle príslušných ustanovení OZ. Vo veci je zrejmé, že škoda nevznikla,

keď za peňažné prostriedky, ktoré žalobca uhradil ubytovaciemu zariadeniu, bolo žalobcovi poskytnuté ubytovanie odlišné od dohodnutého, na vyššej úrovni. Vo veci tak nie je možné konštatovať vznik škody, keď majetok žalobcu sa nezmenšil, ale došlo len k jeho transformácii na majetok iného druhu. Žalovaný zastáva názor, že vo veci ak aj došlo k situácii, ktorú prezentuje žalobca, bolo nevyhnuté postupovať podľa zákonného ustanovenia § 741k OZ. Citovaná právna úprava je úpravou komplexnou plne uplatniteľnou na následky porušenia zmluvy o obstaraní zájazdu. Vo veci sú podľa žalovaného významné právne otázky, či „a) úprava zmluvy o obstaraní zájazdu obsiahnutá v OZ je komplexná, a teda či aj v prípade porušenia zmluvy o obstaraní zájazdu môže byť použitý nárok na náhradu škody a nie nárok v zmysle § 741k OZ, b) je možné pri zmluve o obstaraní zájazdu priznať nárok na náhradu škody bez skúmania podmienok vzniku nároku na náhradu škody, a to porušenie právnej povinnosti, vznik škody a medzi nimi existujúcej príčinnej súvislosti, c) je možné pri zmluve o obstaraní zájazdu priznať nárok v zmysle § 741k OZ bez skúmania rozdielu medzi ponúkanými a poskytnutými službami, d) je možné pri údajnom porušení zmluvy o obstaraní zájazdu si v plnom rozsahu ponechať pôvodne poskytnuté služby a súčasne si objednať nové služby a následne sa domáhať náhrady týchto nových služieb v plnom rozsahu“. Vo vzťahu k uvedeným otázkam považuje dovolateľ za potrebné uviesť, že tieto neboli dovolacím súdom posudzované. Zároveň je tiež potrebné uviesť, že v dielčom rozsahu bola uvedená otázka posudzovaná Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) odlišne, keď v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 468/2014 z 24. augusta 2015 v spojení s nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. III ÚS 228/2016-14 z 19. apríla 2016 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/189/2011-149, konštatoval, že úprava zmluvy o obstaraní zájazdu je komplexná a v prípade jej porušenia nie je možné uplatnenie iného nároku ako nároku v zmysle § 741k OZ. Podľa názoru dovolateľa je právne posúdenie veci priznania postavenia objednávateľa len osobe, ktorá podpísala zmluvu o obstaraní zájazdu nesprávne, keď objednávateľom je každý účastník zájazdu na základe zmluvy o obstaraní zájazdu. Dovolateľ počas celej doby súdneho konania argumentoval tvrdením, že zásadnou prekážkou vyhovieť žalobe je skutočnosť, že objednávateľom zájazdu sú všetci účastníci zájazdu, a že týmto všetkým účastníkom zájazdu patrí právo na reklamáciu v prípade poskytnutia služieb v rozpore s príslušnou právnou úpravou. Uvedenému zodpovedala aj povinnosť týchto osôb - účastníkov zájazdu - vykonať kroky, ktorých vykonanie je pri údajne vadne poskytnutých službách zo zmluvy o obstaraní zájazdu nevyhnutné. Jednalo sa o povinnosť spísania písomného záznamu priamo na mieste, podania reklamácie po návrate z dovolenky, uplatnenie nároku v prípadnom súdnom konaní. Posúdenie otázky objednávateľa je v danej veci právne významné, keď objednávateľovi prináležia všetky práva, ale aj povinnosti zo zmluvy o obstaraní zájazdu. V prípade, že objednávateľ si nesplnil svoje povinnosti, nemôže si uplatňovať ani svoje práva. V danej veci bola otázka objednávateľa posúdená v rozpore s príslušnou právnou úpravou, keď súd neuplatnil § 5 zákona o CK, ale prijal záver, že objednávateľom je iba žalobca, ako osoba, ktorá zmluvu podpísala. Podľa názoru dovolateľa uvedená otázka nebola doposiaľ dovolacím súdom posudzovaná a dovolací súd neprijal záver v zmysle záveru obsiahnutého v napádanom rozhodnutí. Podľa dovolateľa bolo nesprávne aj právne posúdenie údajnej povinnosti cestovnej kancelárie spísať písomný záznam, ako uviedol krajský súd v napádanom rozhodnutí v bode 13. na str. 12 a bode 15. na str. 13. Žalovaný počas celej doby súdneho konania namietal, že žalobca si nesplnil povinnosť danú zákonom ako podmienku pre uplatnenie akéhokoľvek nároku z titulu údajne chybné poskytnutej služby, a to uplatniť nárok na odstránenie chybné poskytnutej služby bezodkladne u dodávateľa služby alebo povereného zástupcu cestovnej kancelárie a o uvedenom spísať písomný záznam s povereným zástupcom cestovnej kancelárie. Uvedené povinnosti sú ukladané objednávateľovi a nie cestovnej kancelárii. Preto sú podľa dovolateľa významné právne otázky, či: „a) právo na odstránenie chybné poskytnutej služby má byť uplatnené bezodkladne priamo na mieste a či o uvedenom má byť spísaný písomný záznam, b) spísanie písomného záznamu je povinnosťou cestovnej kancelárie, keď v prípade kladnej odpovede je nevyhnutné ozrejmiť, či cestovná kancelária je tak oprávnená urobiť aj bez vedomia klienta, alebo aj proti jeho vôli a pod., c) spísanie písomného záznamu je povinnosťou objednávateľa a cestovná kancelária je k uvedenému povinná poskytnúť súčinnosť, d) predloženie písomného záznamu spísaného priamo na mieste je nevyhnutným podkladom podania reklamácie zo strany objednávateľa, a teda riadneho uplatnenia nároku z chybné poskytnutej služby v obmedzenej prekluzívnej dobe 3 mesiacov.“ Uvedené otázky neboli dovolacím súdom doposiaľ posudzované a dovolací súd neprijal záver v zmysle záveru obsiahnutého v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu. Navrhol, aby najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na opätovné prejednanie a

žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania vrátane odmeny za právne zastúpenie.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu žalovaného uviedol, že nesúhlasí s dôvodmi dovolania. Žalovaným tvrdené nesprávne posúdenie nie je dôvodné a viaceré žalovaným uvádzané otázky považuje za nesúvisiace so sporom. Navrhol, aby najvyšší súd dovolanie ako nedôvodné zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP je a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

9. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia.

9.1. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd musí podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí s a vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako

ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

9.2. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce z R 2/2016, ktoré sú aktuálne aj naďalej). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, priečiacu sa pravidlám logického uvažovania.

10. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

11. Dovolateľ v rámci svojej námietky vyplývajúcej z § 420 písm. f/ CSP o. i. namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nelogické, zmätočné, nepresvedčivé, nedostatočne odôvodnené, a preto arbitrárne vo vzťahu k základnej náležitosti súdneho rozhodnutia, t. j. zadefinovaniu právneho titulu, na základe ktorého súd priznal nárok na plnenie. Tiež namietal absenciu odôvodnenia postavenia objednávateľa. Podstatou námietok dovolateľa bolo odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ktoré sa opieralo o závery rozsudku okresného súdu. A práve tieto závery a ich nedostatočné preskúmanie zo strany odvolacieho súdu boli jadrom dovolacích námietok.

12. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie na odvolacom súde je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo neodôvodnil.

12.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že považuje žalobcom uplatnený nárok za dôvodný (pozri bod 14. rozhodnutia odvolacieho súdu), keď sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie uvedenej v bode 23. jeho rozhodnutia, kde konštatoval, že nárok na náhradu škody je dôvodný. Zároveň však odvolací súd zmätočne poznamenal, že s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi jeho nárok titulom náhrady škody a nie podľa ustanovenia § 741k OZ sa nestotožnil, pretože okresný súd správne aplikoval na danú vec uvedené ustanovenie § 741k OZ. V bode 14. odôvodnenia svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol: „Z uvedených dôvodov je preto nárok žalobcu dôvodný, ako správne konštatoval súd prvej inštancie, ktorý v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody považuje za dôvodný, z čoho nie je možné vyvodzovať, že posudzoval nárok žalobcu ako nárok na náhradu škody, ako sa domnieva žalovaný, pretože vo veci vôbec neskúmal splnenie zákonných predpokladov pre priznanie náhrady škody a ani neaplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce náhradu škody. Odvolací súd dodáva, že pojem škoda znamená aj stratu, ujmu, ktorú v tomto prípade žalobca utrpel, keď z vlastných prostriedkov musel vynaložiť náklady na ubytovanie, ktoré mu žalovaný podľa zmluvy nezabezpečil.“

12.2. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 19. rozsudku) vyplýva citácia ustanovení zákona, a to § 2 ods. 1, § 5, § 6, § 8 ods. 1 písm. d/, f/ a g/ zák. č. 281/2001 Z. z. § 741a § 741b ods. 1, § 741i ods. 1, § 741k ods. 1 OZ a záver súdu prvej inštancie, že „vyhodnotil žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody za dôvodný“ (bod 23. rozsudku súdu prvej inštancie) bez zrozumiteľného a jasného výkladu citovaných ustanovení právnych predpisov a ich konkrétnej aplikácie a interpretácie na zistený skutkový stav veci. Odvolacím súdom uvedené konštatovanie, že „okresný súd správne aplikoval na danú vec

uvedené ustanovenie § 741k OZ“ z rozhodnutia súdu prvej inštancie tak vôbec nie je zrejmé.

12.3. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že na vyššie uvedenú odvoláciu námietku dovolateľa odvolací súd síce reagoval, ale nedal na ňu konštruktívnu a presvedčivú odpoveď, v ktorej by sa s ňou vysporiadal jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom, z hľadiska jej relevancie jednak k ustanoveniu § 741k OZ, resp. § 741i OZ (uvedené ustanovenia okresný súd síce citoval, ale konkrétne neaplikoval) alebo prípadne aj k príslušným ustanoveniam upravujúcich náhradu škody v zmysle OZ. Z potvrdzujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.917 eur s príslušenstvom, aj napriek tomu, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu, tak zjavne absentuje jasné a nespochybniteľné zadefinovanie právneho titulu (dôvodu), na základe ktorého bolo žalobe žalobcu vyhovené. Okrem absencie titulu priznaného plnenia, z odôvodnenia súdov nižšej inštancie tak nie je zrejmé ani skúmanie existencie zákonných podmienok, či zákonného postupu na jeho priznanie, vrátane posúdenia, či tento postup realizovala oprávnená osoba, keďže absentuje odôvodnenie postavenia objednávateľa aj vo väzbe na právnu úpravu v § 5 zákona o CK, čo dovolateľ tiež namietal vo svojom odvolaní (viď bod D/ odvolania - absencia náležitého odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, č. 1. rub 125 spisu), keď dovolací súd môže len konštatovať, že tak ako okresný súd, ani odvolací súd týmto argumentom dovolateľa nevenoval dostatočnú pozornosť a nedal na ňu jasnú a zrozumiteľnú odpoveď. Podľa názoru dovolacieho súdu išlo o zásadné argumenty, ktoré by dali náležitú a jednoznačnú odpoveď na to, z akého dôvodu bolo žalobcovi ako oprávnenej osobe priznané finančné plnenie.

13. Pristúpením Slovenska do Európskej únie bolo nevyhnutné do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky implementovať Smernicu Rady Európskej únie č. 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (ďalej len „smernica“), na ktorej základe bola zmluva o obstaraní zájazdu včlenená do OZ (§ 741a až § 741k) jeho novelou uskutočnenou zákonom o CK. Slovenský zákonodarcu rozčlenil implementáciu smernice do zákona o CK a do OZ z dôvodu, aby oddelil verejnoprávnú reguláciu podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr do osobitného zákona a zmluvný, súkromnoprávny vzťah klienta (objednávateľa) a obstarávateľa zájazdu do civilného kódexu. Uvedená právna úprava mala zvýšiť ochranu spotrebiteľov - klientov a zaručiť im realizáciu dojednaných služieb, najmä im zabezpečiť návrat domov a vyplatiť náhradu za neposkytnuté služby. Cestovným kanceláriám sa ustanovili určité povinnosti, ale aj práva.

13.1. Subjektami zmluvy o obstaraní zájazdu, ktorá je vždy zmluvou spotrebiteľskou (§ 6 zákona o CK), sú poskytovateľ služieb (cestovná kancelária ako organizátor) a objednávateľ (§ 741a OZ). V zmysle § 5 zákona o CK je objednávateľ osoba, ktorá uzatvorí s cestovnou kanceláriou zmluvu o zájazde (a), osoba, v ktorej prospech sa zmluva o zájazde uzatvorila (b), osoba, na ktorú sa zájazd previedol za podmienok podľa OZ (c). Zákonná definícia objednávateľa vychádza z definície spotrebiteľa podľa smernice. Spotrebiteľ je osoba, ktorá prijíma alebo odsúhlasuje prijatie balíka služieb (hlavná zmluvná strana) alebo akákoľvek osoba, v zastúpení ktorej hlavná zmluvná strana odsúhlasuje predaj balíka služieb (ďalší príjemcovia) alebo akákoľvek osoba, na ktorú hlavná zmluvná strana alebo akýkoľvek z ďalších príjemcov prenáša balík služieb (príjemca služieb, resp. postupník). Ak by hlavná zmluvná strana mala uzatvárať zmluvu o obstaraní zájazdu v mene ostatných príjemcov služieb, mala by mať oprávnenie ich zastupovať (na základe zákona alebo plnomocenstva). Čo sa týka manželského partnera, zákonným oprávnením manžela je oprávnenie zastupovať druhého manžela pri obstarávaní bežných záležitostí rodiny. Čo sa týka maloletých detí, ktoré sa majú zúčastniť s rodičmi na zájazde, uplatní sa v ich prípade zákonné rodičovské oprávnenie zastupovať svoje maloleté deti. Zmluva o obstaraní zájazdu musí mať písomnú formu alebo inú vhodnú formu (§ 741b OZ), preto rovnaké formálne náležitosti by sa mali uplatniť aj na plnomocenstvo. Ak koná osoba za iného bez platného plnomocenstva, v ich vnútornom vzťahu ide o konanie bez príkazu (§ 744 OZ) a z hľadiska externých účinkov voči tretím osobám (aj cestovnej kancelárii) sa uplatní § 33 ods. 2 a 3 OZ. Druhou eventualitou je uzavretie zmluvy o obstaraní zájazdu ako zmluvy v prospech tretieho podľa § 50 OZ, ktorá osoba je zo zmluvy oprávnená okamihom, keď s ňou prejaví súhlas. Zaviazaná je vždy len osoba, ktorá zmluvu uzavrela. V tomto tkvie aj základný rozdiel medzi nazeraním na osobu ďalšieho príjemcu ako osoby zastúpenej alebo ako osoby, v ktorej prospech sa zmluva uzavrela. Zmluva uzavretá zástupcom, ktorý koná v medziach platného

plnomocenstva, zaväzuje zastúpenú osobu priamo v plnom rozsahu (pozri Jurčová M., Dobrovodský R., Nevolná Z., Olšovská A. Právo cestovného ruchu, Bratislava, C. H. Beck, 2014, s. 31 a nasl.).

14. Hneď ako sa zájazd začne realizovať - objednávateľ má právo, aby služby boli riadne a včas poskytnuté v súlade so zmluvou o obstaraní zájazdu. Zájazd začína poskytovaním prvej zo služieb, ktoré ho tvoria, väčšinou ide o dopravu. Smernica v čl. 4 bod 7, čl. 5 bod 4 a čl. 6 sa zaoberá nesúlalom poskytnutých služieb so zmluvou a niektorými konzekvenciami, ktoré z toho vyplývajú. Uvedené bolo v rámci právnej úpravy zmluvy o obstaraní zájazdu transponované do § 741i a § 741k OZ. V týchto zákonných ustanoveniach je obsiahnutá osobitná úprava zodpovednosti cestovnej kancelárie za plnenie vyplývajúce zo zmluvne dohodnutých služieb a taktiež úprava práva objednávateľa na odstránenie chybné poskytnutej služby, ktoré si musí uplatniť zákonom ustanoveným spôsobom. Aj keď uvedené ustanovenia nekonkretizujú, o akú zodpovednosť môže ísť, ide predovšetkým o zodpovednosť za vady poskytnutých služieb, prípadne môže vzniknúť aj zodpovednosť za omeškanie. Ak po začatí zájazdu cestovná kancelária neposkytne objednávateľovi služby alebo ich podstatnú časť riadne a včas alebo zistí, že mu ich nebude môcť poskytnúť vôbec, je povinná bezodkladne urobiť také opatrenia, aby mohol zájazd pokračovať (§ 741k ods. 1 OZ). Nápravné opatrenia by mali vychádzať z iniciatívy cestovnej kancelárie a nemali by byť až jej reakciou na sťažnosti objednávateľa. Cestovná kancelária zodpovedá objednávateľovi za porušenie záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy bez ohľadu na to, či tieto záväzky má splniť cestovná kancelária alebo iní dodávatelia služieb, ktoré sa poskytujú v rámci zájazdu (§ 741i ods. 1 prvá veta OZ). V prípade uplatňovania zodpovednosti za vady poskytnutých služieb, zákon ukladá objednávateľovi uplatniť „právo na odstránenie chybné poskytnutej služby bezodkladne“ u dodávateľa služby alebo u povereného zástupcu cestovnej kancelárie (§ 741i ods. 1 predposledná veta OZ). O uplatnení tohto práva je potrebné urobiť písomný záznam v spolupráci so zástupcom cestovnej kancelárie (§ 741i ods. 1 posledná veta OZ), ktorý písomný záznam má povinnosť predložiť objednávateľ na uznanie nárokov pri chybné poskytnutej službe (§ 741i ods. 2 posledná veta OZ). Zákonodarca výslovne v zákonom ustanovení § 741i ods. 1 OZ nehovorí, kto má povinnosť spísať písomný záznam; podľa názoru dovolacieho súdu spísanie predmetného písomného záznamu by malo byť v záujme oboch zmluvných strán, a to na strane objednávateľa vzhľadom na dodržanie zákonného postupu a jeho preukázania pri uplatňovaní nárokov v prípade chybné poskytnutej služby, na strane cestovnej kancelárie ako profesionála, ktorý zodpovedá objednávateľovi za porušenie svojich záväzkov vyplývajúcich z uzatvorenej zmluvy (§ 741i ods. 1 OZ prvá veta) a má povinnosť byť súčinný (spolupracovať), resp. má aj asistenčnú povinnosť (§ 741j ods. 2 OZ „cestovná kancelária je povinná poskytnúť objednávateľovi bezodkladne pomoc“ v prípadoch podľa § 741j ods. 1 písm. b/ a c/).

14.1. Z kombinácie všeobecných ustanovení OZ o zodpovednosti za vady a zodpovednosti za omeškanie s osobitnou úpravou zmluvy o obstaraní zájazdu v OZ možno odvodiť tieto práva objednávateľa voči cestovnej kancelárii počas trvania zájazdu, a to právo na odstránenie väd plnenia, resp. chybné poskytnutej služby, ak je to možné (§ 741i OZ, čl. 6 smernice), odstránenie väd spočíva v tom, že sa mu napr. poskytne také ubytovanie, aké mal v zmluve dohodnuté, toto odstránenie vady musí zabezpečiť zástupca cestovnej kancelárie priamo na mieste v ubytovacom zariadení, právo na poskytnutie náhradného plnenia (ak ho cestovná kancelária môže poskytnúť), ak je náhradné plnenie nižšej kvality, právo na vrátenie rozdielu ceny medzi zmluvne dohodnutými službami a skutočne poskytnutými službami (§ 741k OZ), právo na odmietnutie náhradného plnenia, ak cestovná kancelária neposkytne (nemôže poskytnúť) náhradné plnenie (napr. ubytovanie v inom hoteli), tak v prípade, že súčasťou zájazdu bola aj doprava, je cestovná kancelária povinná poskytnúť objednávateľovi dopravu späť na miesto odchodu alebo iné miesto návratu, s ktorým objednávateľ súhlasí (pozri bližšie Jurčová M., Dobrovodský R., Nevolná Z., Olšovská A. Právo cestovného ruchu, Bratislava, C. H. Beck, 2014, s. 79).

14.1.1. Ak vady nebolo možné odstrániť, má objednávateľ právo na zľavu z ceny, ktoré musí uplatniť písomne v cestovnej kancelárii, a to bezodkladne, najneskôr však do troch mesiacov odo dňa, keď sa zájazd skončil. Ide o prekluzívnu lehotu, ktorej uplynutím toto právo zaniká. Na preukázanie tohto nároku slúži na mieste spísaný záznam o uplatnení práva na odstránenie väd (§ 741i ods. 2 OZ). V zmysle § 741k ods. 3 OZ je cestovná kancelária povinná objednávateľovi bezodkladne vrátiť rozdiel ceny zájazdu (objednávateľ je však v zahraničí), čomu je treba rozumieť tak, že tak cestovná kancelária urobí bezodkladne po návrate zo zájazdu (pozri Občiansky zákonník - komentár, Cirák Ján, Hanzelová Ida a

kol., vydanie 2014, Iura Edition).

15. V rámci zodpovednostných vzťahov môže medzi cestovnou kanceláriou a objednávatelom vzniknúť aj vzťah zo zodpovednosti za škodu, čo je upravené v § 741j OZ iba čiastočne, keďže je v ňom upravená iba otázka zbavenia sa zodpovednosti za škodu zo strany cestovnej kancelárie v prípade vzniku škody v dôsledku odstúpenia od zmluvy alebo v dôsledku porušenia povinnosti cestovnou kanceláriou (pozri Občiansky zákonník - komentár, Círák Ján, Hanzelová Ida a kol., vydanie 2014, Iura Edition, ďalej aj „komentár“). Z § 741j ods. 1 OZ tak zjavne vyplýva, že cestovná kancelária zodpovedá za škodu spôsobenú odstúpením od zmluvy alebo porušením svojich povinností.

16. V nadväznosti na vyššie uvedené (citované zákonné ustanovenia a ich výklad) v kontexte uplatneného dovolania a argumentácie uvedenej v odôvodnení rozhodnutí okresného a krajského súdu, ale predovšetkým v bode 14. odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, dovolací súd tak ako už bolo uvedené, môže len konštatovať, že nie je jasné akým titulom bol žalobcovi priznaný nárok na zaplatenie priznanej sumy (či titulom uplatnenej zodpovednosti za vady a z tohto dôvodu práva na zľavu z ceny, či rozdielu ceny alebo príp. škody, či iného nároku v zmysle konkrétneho ustanovenia zákona, vid' aj body 14. a 15. tohto rozhodnutia), nakoľko súdy oboch inštancií síce uvádzajú ako zákonný podklad pre svoje rozhodnutia ustanovenie § 741k OZ a okresný súd aj ustanovenie § 741i OZ (pozri bod 1. tohto rozhodnutia a bod 19. rozsudku okresného súdu), pričom bez ďalšieho a konkrétneho odôvodnenia len zdôrazňujú pojem „náhrada škody“, resp. „škoda“. V tomto zmysle ani posledná veta bodu 14. odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu neposkytuje objasnenie myšlienkových pochodov odvolacieho súdu, keď síce vysvetľuje pojem škody, ale nezohľadňuje znenie § 741i až § 741k OZ, ktoré v súvislosti s riadnym neposkytnutím služieb používa výslovne (expressis verbis) pojem „právo na odstránenie chyby poskytnutej služby“ (bližšie pozri § 741i ods. 1 OZ), pojem „škoda“ (bližšie pozri § 741j OZ) a pojem „rozdiel ceny“ (bližšie pozri § 741k ods. 2 a 3 OZ).

16.1. Pokiaľ dovolateľ namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu v otázke absencie odôvodnenia postavenia objednávateľa aj vo väzbe na právnu úpravu v § 5 zákona o CK, aj v tomto je jeho dovolacia námietka opodstatnená. Pokiaľ § 5 zákona o CK jasne definoval objednávateľa (vid' bod 13.1. tohto rozhodnutia), ktorá otázka má dôležitý význam, pretože subjektu v postavení „objedávateľa“ právna úprava potom priznáva všetky práva aj povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o obstaraní zájazdu, vrátane uplatňovania práv z prípadne vadne poskytnutých služieb, spisania písomného záznamu, či uplatňovania ďalších práv pre prípad, ak cestovná kancelária nesplní povinnosti vyplývajúce zo zmluvy alebo z OZ riadne a včas, potom odôvodnenie v tejto otázke s ohľadom na konkrétne skutkové zistenia v danom spore a platnú právnu úpravu (§ 5 zákona o CK) v rozsudku odvolacieho súdu nemôže chýbať a ani nemôže byť zhojené s poukazom na smernicu Rady 90/314/EHS, ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku práve zákonom o CK.

16.2. Závery odvolacieho súdu tak nemajú dostatočnú oporu v zistení rozhodujúcich skutkových okolností a ani právne posúdenie nemožno považovať za konzistentné a komplexné, zohľadňujúce všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci vrátane zrozumiteľnej aplikácie platnej (de lege lata) právnej úpravy.

17. Zhrnúť vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že odvolací súd v rozsudku nezrejmil svoje skutkové a právne závery takým spôsobom, aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na pre vec rozhodujúce skutočnosti v rovine dohadov, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom nezaoberal odvolacou argumentáciou dovolateľa, ktorá si vyžadovala špecifickú odpoveď, a ktorá mohla mať eventúálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci (vid' bližšie bod 12.3. tohto rozhodnutia).

18. Nad rámec uvedeného k dovolateľom namietanému nedostatku odôvodnenia v časti týkajúcej sa písomného záznamu spísaného priamo na mieste, ktorý sa nachádza na č. l. 13 spisu, na ktorý poukazuje aj odvolací súd v bode 13. odôvodnenia svojho rozhodnutia, dovolací súd poznamenáva, že listina na č. l. 13 predstavuje fotokópiu listiny v cudzom jazyku - tlačivo v nemeckom jazyku, do ktorého je vpísané rukou text v anglickom jazyku. V tejto spojitosti najvyšší súd uvádza, že pre

spôsobilosť listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál listiny alebo jej odpis alebo fotokópiu. Aj fotokópia listiny je spôsobilá byť vykonaná ako dôkaz zákonom predpokladaným spôsobom. V prípade vykonania dôkazu fotokópiou listiny možno len zvážiť jej dôkaznú silu (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCdo 9/2005). Avšak iná je situácia, pokiaľ ide o vykonávanie dôkazu listinou, ktorá je napísaná v inom ako štátnom jazyku. Podľa § 51 (pribratie tlmočníka a prekladateľa) ods. 1 a 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy: ak je to potrebné, priberie súd tlmočníka. Tlmočenie môže zabezpečiť aj asistent; v iných ako trestnoprávných veciach aj predseda senátu alebo niektorý člen senátu. Táto okolnosť sa poznamená v zápisnici. Súd priberie prekladateľa aj na preklad listinných dôkazov predložených do súdneho spisu účastníkmi konania vyhotovených v inom ako štátnom jazyku s výnimkou českého jazyka. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na R 142/2014, ktorého právna veta znie, že ustanovenie § 129 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku neumožňuje vykonať dokazovanie prečítaním listiny, ktorej preklad nebol vyhotovený v štátnom alebo českom jazyku (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 16/2013), a ktoré rozhodovacou praxou dovolacieho súdu prekonané nebolo.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené je dovolanie žalovaného nielen prípustné podľa § 420 písm. f/ CSP, ale tiež dôvodné, lebo je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 431 ods. 1 CSP.

20. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu. Na základe uvedeného dovolací súd nepristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie žalovaného týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP). Postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá sa ustálila na názore, že v prípade dôvodne namietanej vady zmatečnosti (nepreskúmateľnosť rozhodnutia) ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 166/2017, 2 Cdo 88/2017, 3 Cdo 146/2018, 4 Cdo 191/2018, 5 Cdo 29/2016, 8 Cdo 70/2017).

21. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v zmysle týchto ustanovení zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.